

PROJEKT.

Bestandsudvikling, overlevelse og reproduktion hos Duehøgen *Accipiter gentilis* i et hastigt foranderligt miljø i Vendsyssel

2017-2021

Jan Tøttrup Nielsen

Espedal 4, Tolne

9870 Sindal

E-mail jtngossph@mydsl.dk

Status rapport 2019

Feltarbejdet begyndte den 20/2 og afsluttes 27/8. Samtlige potentielle ynglelokaliteter indenfor det 2417 km² store undersøgelsesområde Vendsyssel blev undersøgt mindst en gang. I 2019 blev der ikke fundet nye ynglelokalitet, men der blev fundet to par der også ynglede i 2018. Der er i alt registreret 112 forskellige ynglelokaliteter i perioden 1977-2019. Pga. kraftig skovningsaktivitet siden 2005, er antallet af mulige lokaliteter nu ned på 71 (et fald på 36,6 %). Skovningsaktivitet i yngletiden skaber en del problemer for ungeproduktionen. I 2019 blev halvdelen af redebevoksningen renskovet helt op til redetræet ved et yngleforsøg og ved et andet blev der tyndet i redebevoksningen. I begge tilfælde medførte det at yngleforsøget blev opgivet.

I løbet af marts-april blev stort set alle yngleparrene fundet og i maj indsamles fældefjer til alders- og individbestemmelse. I juni ringmærkes ungerne. Sidst i juli først i august blev reder med unger undersøgt for at bestemme antallet af udfløjne unger, samt for at indsamle føderester.

Ved hvert besøg på lokaliteterne blev skovbunden ”skannet” for føderester, og andre ynglebiologiske data blev indsamlet. Under ringmærkningen blev bla reden og redetræet målt.

Efter en lille tilbagegang i 2014 (36 par) steg bestanden i 2015 til 43 par, en stigning på hele 19 %, og igen i 2016 steg bestanden til 46 par, men i 2017 faldt bestanden igen til 40 par. I 2018 var der status quo – 40 par og i 2019 var der 42 par.

Ynglebestanden steg i 2012 fra 32 par i 2011 til 35 par og i 2013 til 39 par (en stigning på 22 %). I det første år af undersøgelsen var bestanden på 31 par og toppede i 1994 med 72 ynglepar. Der blev i år ikke fundet par efter ungerne var fløjet fra reden – ungerne flyver skrigende rundt 2-4 uger efter de har forladt reden og er da lette at registrer.

2 par lagde måske æg, de øvrige 40 lagde mindst et æg (gennemsnitlig 2,65 æg/kuld, SD 0,57). Æglægningen var pga. det kolde forår i 2019 relativ sent og med en stor spredning.. Der blev i 2019 produceret 58 udfløjne unger (48 ringmærket, der er i perioden 1979-2019 mærket i alt 3244 redeunger) – dette giver en gennemsnitlig ungeproduktion på 1,38 juv./par (SD 1,21) og 2,23 juv./par med mindst 1 juv (SD 0,65). 38,1 % af yngleforsøgene mislykkedes i 2019. Der var i år ingen par med 4 unger, hvilket sandsynligvis skyldes det meget kolde forår.

Der blev indsamlet fjer nok til alders- og individbestemmelse hos 38 af de 42 ynglende hunner. Materialet er endnu ikke behandlet. Kun 1 hun ynglede som 1-årig og ingen 1-årige hanner.

Der blev indsamlet 698 byttedyr ved rederne i 2019 og foreløbig 161 byttedyr fra hele året udenfor redelokaliteterne. I alt er der i perioden 1977-2019 registreret 36691 byttedyr ved redelokaliteterne i yngletiden og over 8679 byttedyr uden for yngletiden.

Det tyder på at der er en sammenhæng med klimaforandringerne, fødetilgangen og ungeproduktionen som har ændret sig betydelig de sidste 15-16 år. Andelen af duer i føden falder og andelen af mindre byttedyr som drosler, skovskade og husskade stiger.

Der udover sker der som nævnt meget med ynglehabitaterne grundet omlægning i skovbruget.

Problemerne ved fasanudsætningerne regnes nu for minimale. Der blev kun fundet ulovlig bekæmpelse på 1 lokalitet i 2019 (fælde opsætning – mindst 1 duehøge blev taget). Den illegale bekæmpelse er nu størst i forbindelse med tamfjerkræ ved menneskelig beboelse (tamduer og høns).

Topprædatorer som Kongeørn og St. hornugle begynder som nævnt tidligere lokalt at give problemer for duehøgen. Der er nu 1 ynglende par Stor hornugle i undersøgelsesområdet og enlige fugle på mindst 3 lokaliteter. Kongeørn er nu mere eller mindre fast på 3-4 lokaliteter i 2019. Der yngler nu flere par Ravne (82 par i 2019) end Duehøge i undersøgelsesområdet og de yngler næsten alle i gamle ynglebevoksninger af Duehøg.

I 2019 er følgende artikel publiceret baseret på mine duehøgedata:

Nielsen, J. T. 2019: Føderesursernes betydning for bestand og reproduktion hos Duehøg i Vendsyssel 1977-2016. D.O.F.T. 113 s 123-131.